

15.03.2022 година, Скопје

До:
Министерство за животна средина и просторно планирање
Одговорни лица за контакт
Илбер Мирта
Мелита Гочевска

Врз основа на член 56 став (2) од Законот за животната средина, член 2 став (2) од Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина, член 68-а став (4) од Деловникот за работа на Владата на Република Северна Македонија и член 8 од Конвенцијата за пристап до информации, учество на јавноста во одлучувањето и пристап до правдата за прашања поврзани со животната средина (Архуска Конвенција) ги поднесуваме следниве:

Коментари кон Нацрт Законот за изменување и дополнување на Законот за водите

Го поздравуваме вклучувањето на граѓанските организации уште во најрана фаза на изработка на Нацрт Законот за изменување и дополнување на Законот за водите што сметаме дека се рефлектира во подобрена легислатива и се надеваме дека овој пример ќе стане пракса.

Воочуваме значителни позитивни промени во неколку делови од Законот за водите - вклучување на јавноста во доделување на концесии за користење на вода, со забелешка дека во процесот би требало да се вклучат сите заинтересирани граѓански здруженија без разлика каде се регистрирани; измени во делот на жалбената постапка при издавањето на дозвола за користење на вода, подобрување во областа на инспекцискиот надзор.

Меѓутоа, сметаме дека сè уште постојат одредени недостатоци кои доколку би се отстраниле, Законот за водите би обезбедил ефективна заштита на водните ресурси. Во продолжение ги доставуваме нашите предлози и забелешки:

1) ПРЕДЛОЗИ ЗА НАДОПОЛНУВАЊЕ НА НАЦРТ ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОДИТЕ СО НОВИ ОДРЕДБИ

1.1. Коментар во однос на користењето/испуштањето на водите врз основа на Елаборат за животна средина

Во актуелниот Закон за водите и во Нацрт Законот за изменување и дополнување на Законот за водите се дава можност да дозволата за користење на вода; за испуштање во вода; за уредување

на коритата и бреговите на површинските водни тела и водостопанската согласност се засноваат на елаборати за заштита на животната средина.

Елаборатите по својот обем и содржина се многу поедноставни документи кои бараат многу помалку истражувања и податоци, за разлика од студиите за оценка на влијание врз животната средина.

За илустрација:

- **Потребни информации кои треба да ги содржи Елаборатот за дејности или активности кои се вршат во поголем обем:**
  1. Општи податоци
  2. Вид на елаборат
  3. Орган надлежен за одобрување на елаборатот за заштита на животната средина
  4. Опис на проектот во кој се врши дејноста или активноста
  5. Опис на животната средина околу локацијата на проектот
  6. Влијание на проектот врз животната средина
  7. Програма за заштита на животната средина
  8. Заклучок
  9. Попис на прилози и
  10. Изјава

- **Потребни информации кои треба да ги содржи Студијата за оценка на влијание врз животната средина:**
  1. Да содржи опис на проектот заедно со информации за локацијата, карактерот и големината на проектот и на потребната земјишна површина;
  2. Да содржи опис на животната средина и на нејзините медиуми на локацијата;
  3. Да содржи опис на природното, културното и историското наследство и на пределот;
  4. Да содржи опис на видот и количините очекувани емисии, особено на емисиите во воздухот и отпадните води, цврстиот отпад, како и други информации потребни за евалуација на поголемите влијанија на проектот врз животната средина;
  5. Да содржи опис на мерките за спречување, намалување и елиминирање на влијанието врз животната средина, како и на мерките за враќање во поранешната состојба;
  6. Да содржи опис на влијанијата на проектот врз животната средина имајќи го предвид нивото на развој на науката и прифатените методи за евалуација;
  7. Да содржи опис на карактеристиките на технологијата која се користи;
  8. Да содржи опис на алтернативните решенија за реализација на проектот што инвеститорот ги имал предвид и главните причини за избирање на предложената алтернатива; секогаш се вклучува и нултата алтернатива;
  9. Да содржи резиме на доставената студија без технички детали;
  10. Да содржи анализа на потешкотиите (технички недостатоци или недостиг на знаења) со кои инвеститорот или експертот биле соочени за време на подготовката на студијата; и
  11. Да содржи предлог за големината и карактеристиките на промената поради која е потребно да се ажурира студијата за оценката на влијанието врз животната средина.

Дополнително, разликата помеѓу постапката за изготвување на овие два документи е што при изработувањето и донесувањето на Студијата за оценка на влијание врз животната средина се вклучува засегнатата јавност, што не е случај со постапката на донесување на Елаборатот.

Ова е особено важно, доколку имаме предвид дека голем дел проекти во државава се реализирани или се во одредена фаза да бидат реализирани без никаква консултација со локално население како најзасегнатата јавност. На пример, проектот за изградба на МХЕЦ Жировница 5 и 6 во рамки на Националниот Парк Маврово се заснова на Елаборат за заштита на животната средина, во кој процес на ниту еден начин локалното население не било запознаено со овој проект, ниту консултирано. Доколку истиот се реализира ќе предизвика огромна штета по природата во заштитено подрачје и локалното население ќе го остави без вода за пиење, кое што е основно човеково право.

Имајќи ги предвид погоре дадените наводи, а особено фактот за намалување на водниот ресурс како резултат на климатските промени, **бараме во актуелниот Закон за водите (членови 30; 32; 80) и во Нацрт Законот за изменување и дополнување на Законот за водите (членови 55 и 73) при издавањето на горенаведените дозволи и согласност поврзани со водите во државава, како потребна документација да се предвиди исклучиво решение за одобрена студија за оцена на влијанието врз животната средина издадено од надлежен орган согласно Закон за животна средина.**

И покрај тоа што Законот за животна средина предвидува изработка на елаборати за одредени проекти, сепак со оглед да Законот за водите е *lex specialis*, чија цел е заштита на расположливите водни ресурси, и истиот може да го дерогира Законот за животна средина (*lex generalis*), сметаме дека овој закон треба да ја отстрани можноста за располагање со водите врз основа на Елаборат за животна средина.

Потсетуваме дека уредувањето и хуманизацијата на просторот и **заштитата и унапредувањето на животната средина и на природата** е една од темелните уставни вредности.

Посочуваме дека заштитата на животната средина и природата добива уште една поголема димензија и со потпишување на Договорот за Зелена Агенда со ЕУ, а кој налага не само применување, туку приоритизирање на заштитата на природата и биолошката разновидност во сите политики на државата.

1.2. Предлог за обезбедување доследна заштита и унапредување на животната средина и природата во заштитените подрачја

Негативното влијание кое го имаат хидроцентралите врз природата и животната средина е повеќе од очигледно. Истото е потврдено и посочено во бројни како национални, така и меѓународни документи:

- Извештај за стратедиска проценка на влијание врз животната средина за Стратегијата за развој на енергетиката во Република Северна Македонија до 2040 година:
  - Стр. 79: „**Природата, биодиверзитетот и пределот може да бидат засегнати речиси со целиот енергетски сектор, почнувајќи од експлоатација на фосилни горива,**

производство на електрична енергија од различни видови енергија (фосилни горива, хидро, ветерна и соларна енергија), како и пренос на електрична енергија и енергенси“.

„Искористувањето на хидропотенцијалот се случува најчесто во ридски или планински средини, каде влијанијата може да бидат изразени како нарушувања на минимумот на води после зафатот со што се влијае на екосистемот во реките, потоа влијанија врз рибите преку неизведување или лошо функционирање на рибни патеки, нарушување на речното корито и влијанија врз речната флора, нарушувања на пределот по долините на реките преку лоша градежна пракса итн. Големите акумулации за вода и нејзино искористување за производство на електрична енергија или наводнување исто така може да имаат влијанија изразени повторно преку намалување, уништување или дефрагментација на живеалишта, влијанија на миграторни патишта итн“.

„Во последните години активности поврзани со искористување на хидро енергија се посочени како можни закани за биодиверзитетот и пределот. Проблемите се најчесто поврзани со недоволна валоризација на вредностите, недостиг од биолошки истражувања, лоша градежна пракса за изведување на инфраструктурни објекти, лоша контрола над изведба и работа на објекти итн“.

- Во Договорот за Зелена Агенда на Западен Балкан се истакнува: „Уникатен предизвик за реките во регионот е, исто така, **нагло зголемување на капацитетот на хидроенергијата** низ регионот за четири пати помеѓу 2015 и 2017 година, што **има значителни влијанија врз животната средина и социјалните аспекти**, како во земјата, така и на пошироко регионално ниво“.

Заради доследна заштита и унапредување на животната средина и природата, сметаме дека е неопходно да се воспостави забрана за изградба на хидроцентрали во заштитените подрачја. Токму ова е посочено и во:

- Препорака бр. 211 од 2021 година на Постојниот Комитет на Бернската Конвенција: **„Суспендирајте и откажете ги одобрените концесии и оние планирани за изградба и спроведете забрана за хидроцентрали (големи, средни и мали) и во а) националните паркови, заштитените подрачја, подрачјата на светско наследство и други подрачја Емералд кандидати (потенцијални идни локации на Натура 2000) со оглед да нивната имплементација ќе предизвика проблеми со усогласеноста со Бернската конвенција и б) ќе влијае на овие локации доколку се градат надвор од нивните граници“**
- Во Извештајот за стратегиска проценка на влијание врз животната средина за Стратегијата за развој на енергетиката во Република Северна Македонија до 2040 година на стр. 114 се предвидува: **„Мерките за намалување на негативните влијанија врз површинските и подземните води од искористувањето на обновливиот хидропотенцијал предвидуваат: - При избор на конкретни хидро-проекти во имплементационите програми на оваа Стратегија да се изостават националните заштитени подрачја, како и подрачјата**

предложени за заштита (национална мрежа на заштитени подрачја, Емералд, Натура 2000)“.

- Потсетуваме на Програмата за работа на Владата во периодот 2020-2024 година, **каде се предвидува забрана за изградба на нови мали хидроелектрани во заштитени подрачја и национални паркови**, заложба која е наведена и во Програмата на Владата во периодот 2022-2024 година.

Како би се реализирала ваквата заложба на Владата на РСМ и доследно би се имплементирала Препораката бр. 211 на Постојниот Комитет на Бернската Конвенција, се со цел заштита на водните ресурси и природни вредности на заштитените подрачја **бараме Нацрт Законот да се дополни со одредба со која во актуелниот Закон за водите ќе се предвиди забрана за изградба на хидроцентрали во заштитени подрачја.**

Предлагаме во Нацрт Законот за изменување и дополнување на Законот за водите да се додаде нов член 7 со кој ќе се предвиди дека во член 23 од актуелниот закон се додава став (7), кој ќе гласи: *„Се забранува доделување на дозвола за користење на води за производство на електрична енергија во хидроелектрични центри во заштитените подрачја и подрачјата во постапка на прогласување за заштитени“.*

Нацрт Законот за изменување и дополнување на Законот за водите да се дополни со нов член 21, со кој ќе се предвиди дека во член 53 од актуелниот закон се додава став (3), кој ќе гласи: *„Се забранува склучување на договори за концесија и/или јавно-приватно партнерство за користење на води за производство на електрична енергија во хидроелектрични центри во заштитените подрачја и подрачјата во постапка на прогласување за заштитени.“*

1.3. Предлог за предвидување на подзаконски акт – Катастар на локации за изградба на мали хидроцентрали

Потсетуваме дека во Националната Стратегија за водите 2012 – 2042 една од потребните мерки за користење на различните типови вода е и *„Развивање на катастарски локации за изградба на мали хидроцентрали, која ќе содржи конечна листа на локации каде да се изгради мала хидроелектрана водејќи сметка за животната средина, пределот и другите критериуми“.* Според нас, мали хидроелектрани може конкретно да се планираат откако ќе бидат развиени овие катастарски локации и со оглед да до сега не е спроведена оваа мерка од Стратегијата, сметаме дека истата треба да биде предвидена во Законот за водите.

Предлагаме Нацрт Законот за изменување и дополнување на Законот за водите да се дополни со нов член 22 со кој ќе се предвиди нова одредба, односно по член 53 од актуелниот закон да се додаде нов член 53-а, со наслов *„Катастар на локации за користење на вода за производство на електрична енергија од мали хидроелектрани“*

Член 53-а

Катастар на локации за користење на вода за производство на електрична енергија од мали хидроелектрани

- (1) Заради определување на локации соодветни за користење на вода за производство на електрична енергија од мали хидроелектрани, се донесува Катастар на локации соодветни за користење на вода за производство на електрична енергија од мали хидроелектрани.
- (2) Катастарот се донесува за територијата на Република Северна Македонија.
- (3) Министерството за животна средина и просторно планирање го донесува Катастарот од ставот (1) на овој член во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон“.

1.4. Барање за доследно имплементирање на Рамковната Директива за водите

а) Усогласување на Законот за водите со Рамковната Директива за водите во однос на изработката на План за управување со под-слив

Во Рамковната Директива за водите во член 13 став (5) се наведува: „Плановите за управување со речен слив може да се дополнат со изработка на подетални програми и планови за управување за подслив, сектор, проблем или тип на вода, за да се справат со одредени аспекти на управувањето со водите. **Спроведувањето на овие мерки не ги ослободува земјите-членки од која било од нивните обврски според остатокот од оваа Директива“.**

Сметаме дека е неопходно да во Законот за водите се прецизира дека и при изработката на Планови за управување со под-слив, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина не е ослободен од останатите обврски предвидени во Законот во однос на донесувањето на Планот.

Предлагаме, во Нацрт Законот за изменување и дополнување на Законот за водите да се додаде нов член 30, а со кој во актуелниот Закон за водите, по член 66 ќе се додаде нов член 66-а, кој ќе гласи: „Одредбите од дел III ПЛАНИРАЊЕ од овој закон кои се однесуваат на Плановите за управување со речен слив се однесуваат и на Плановите за управување со под-сливовите“.

б) Изработка на Регистар на заштитени подрачја на секое од подрачјата на речен слив на територија на Република Северна Македонија

Во член 6 став (1) од Рамковната Директива се наведува: „**Земјите-членки обезбедуваат воспоставување регистар или регистри на сите области кои се наоѓаат во секое подрачје на речен слив, а за кои е утврдено дека бараат посебна заштита** според специфичното законодавство на Заедницата за заштита на нивните површински и подземни води или за зачувување на живеалиштата и видовите директно зависни од водата“.

Предлагаме член 29 од Нацрт Законот за изменување и дополнување на Законот за водите да се дополни и да предвиди став (11) во член 66 од актуелниот Закон за водите кој ќе гласи: „Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина изготвува

Регистар на заштитени подрачја кои се наоѓаат во секое подрачје на речен слив од член 7 од овој закон, во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон“.

1.5. Надополнување на Законот за водите со одредба која обезбедува примена на ратификуваните меѓународни конвенции при управувањето со и користењето на водите

Предлагаме во Нацрт Законот за изменување и дополнување на Законот за водите да се додаде нов член 1, а со кој ќе се предвиди дека во Член 1 од Законот за водите се додава нов став (4), кој гласи: *„Покрај одредбите од овој закон, во управувањето со и користењето на водите во Република Северна Македонија, се применуваат и одредбите на меѓународните конвенции ратификувани во согласност со Уставот и документите донесени од органите на меѓународните ратификувани конвенции“*

Иако, Уставот на РСМ во член 118 предвидува дека меѓународните ратификувани договори се дел од внатрешниот правен поредок и не може да се менуваат со закон, од досегашното искуство истите често не се спроведуваат, па следствено на тоа сметаме дека има потреба и во Законот за водите изрично да се наведе обврската за нивна примена.

1.6. Надополнување на Нацрт Законот во однос на член 35 од актуелниот закон со кој се уредува објавувањето на барањето и учество на јавноста во постапката за издавање на дозволата

Бараме во Нацрт Законот да се додаде нов член 11, со кој ќе се предвиди:

„Во членот 35 ставот (1) се менува и гласи: Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина; градоначалникот на општините; на општините во градот Скопје; градот Скопје и правните и физичките лица кои согласно со прописите за заштита на природата се надлежни за управување со заштитените подрачја, во рок од седум работни дена од денот на приемот на барањето од членот 30 став (1) на овој закон, се должни да го објават барањето во најмалку еден дневен весник достапен на целата територија на Република Македонија и на своите интернет страници.

Ставот (2) се менува и гласи: Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина е должен да и обезбеди на јавноста пристап до информациите потребни за оформување на мислењата и ставовите, во согласност со Законот за животната средина и одржување на најмалку една јавна расправа, најдоцна пет дена пред денот на истекување на рокот за изразување на мислењата и забелешките на засегнатата јавност.

Ставот (3) се менува и гласи: Јавноста и засегнатата јавност може да ги изрази своите мислења и ставови во врска со барањето во рок од 30 дена од објавувањето.

По ставот (3) се додаваат три нови става:

(4) За спроведената јавна расправа и нејзиното одржување се води записник од страна на органот, како и список на сите присутни учесници на расправата.

(5) Доколку за тоа постои можност органот може јавната расправа да ја пренесува директно на еден од електронските медиуми или да обезбеди електронски аудио или видео запис и истите да ги направи достапни на јавноста.

(6) Органот во рок од 30 дена од денот на завршување на јавниот увид треба да достави поединечен или збирен одговор на сите пристигнати забелешки, мислења и предлози по барањето за издавање на дозволата

(7) Органот треба да подготви извештај за одржаната јавна расправа и истиот да го објави на својата веб страница.

Ставовите (4) и (5) стануваат ставови (8) и (9).

1.7. Надополнување на Нацрт Законот со нов член 12 во однос на член 36 од актуелниот закон заради зголемување на ефективност на релевантните субјекти во постапката на издавање на дозвола

Бараме Нацрт Законот да се дополни со нов член 12, кој ќе гласи:

„Во членот 36 ставот (1) се менува и гласи: Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина е должен, во рок од пет дена по завршување на јавниот увид, добиените мислења, забелешки и предлози од страна на јавноста и записникот од одржаната јавна расправа да ги достави до градоначалникот на општините; градоначалникот на градот Скопје и правните и физичките лица кои согласно со прописите за заштита на природата се надлежни за управување со заштитените подрачја, заради издавање на мислење во врска со поднесеното барање.

Се додава нов став (2) и гласи: Градоначалникот на општините; градоначалникот на градот Скопје и правните и физичките лица кои согласно со прописите за заштита на природата се надлежни за управување со заштитените подрачја, се должни во рок од 10 дена по приемот на документацијата од став (1) на овој член, да му достават на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина, мислење во писмена форма во однос на наводите содржани во барањето.

Постоечкиот став (2) се брише“.

1.8. Надополнување на Нацрт Законот во однос на член 160 од актуелниот Закон за водите заради остварување на поголема транспарентност

Бараме во Нацрт Законот да се додаде нов член 65, кој ќе гласи: „Во член 160 се додава нов став (6) и гласи: Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина е должен да ја објави водната книга на својата интернет страница и редовно да ја ажурира“.

2. Забелешки во однос на одредби од Нацрт Законот за изменување и дополнување на Законот за водите

2.1. Предлагаме член 12 од Нацрт Законот да се дополни и измени

Бараме членот 12 од Нацрт Законот да се дополни и да гласи: „Во членот 38 ставот (1) се менува и гласи: Јавноста и засегнатата јавност од членот 35 на овој закон можат, во писмена форма, во рок од 30 дена од објава на барањето, да ги достават своите мислења и ставови во однос на барањето од членот 30 став (1) на овој закон.

Се додава нов став (2) и гласи: Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина е должен во одлуката за издавање/неиздавање на дозвола за користење на водата, соодветно да го земе предвид резултатот од учеството на јавноста.

Ставовите (2) и (3) стануваат ставови (3) и (4)“.

Со моменталниот член 12 од Нацрт Законот се врши дополнување на член 38 став (4) од актуелниот закон според кој: „Доколку органите наведени во членот 33 став (4) точка 1 од овој член не достават писменото мислење во рокот од ставот (1) на овој член, се смета дека немаат забелешки по барањето“.

Сметаме дека не треба да се остава простор и недоставувањето на мислење во определениот рок, да се смета за давање позитивно мислење. Од овие причини предлагаме членот 12 од Нацрт Законот да се измени и да гласи: „Во членот 38 ставот (4) се брише“.

Потребно е законот да предвиди механизам со кој ќе обезбеди доставување на потребното мислење од релевантните институции во законски определениот рок, на пример во делот на прекршочните одредби да се предвидат глоби поради недоставување на мислењето во законски определениот рок.

2.2. Надополнување на Нацрт Законот со нов член 13

Бараме во Нацрт Законот да се додаде нов член 13, кој ќе гласи: „Во членот 39 ставот (1) се менува и гласи: Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина, со решение го одбива барањето од членот 30 став (1) на овој закон, доколку утврди дека издавањето на дозволата не е во согласност со Планот за управување со речен слив, се загрозува јавниот интерес, се повредуваат одредбите на меѓународен договор ратификуван од Република Северна Македонија или доколку некој од органите од член 33 став (4) издаде негативно мислење во врска со издавањето на дозволата од членот 26 став (1)“.

2.3. Измена во член 14 од Нацрт Законот

Членот 14 се однесува на член 41 од актуелниот закон и со предложената измена, ставот (3) од член 41 се предлага да гласи: „За објектите и постројките од ставот (1) на овој член, кои согласно

прописите за градење спаѓаат во втора категорија, како и за објектите и инсталации за кои не е предвидено издавање на одобрение за градење, прегледот го врши Комисија формирана од министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина, составена од пет члена и тоа: еден член од Државниот инспекторат за животна средина, два члена од органот надлежен за вршење на стручни работи и два члена од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина“.

Вака како што е формулирана одредбата нејасно е кој е тој орган надлежен за вршење на стручни работи и од оваа причина **бараме да се прецизира, односно изрично да се наведе стручниот орган од кој два члена ќе ја сочинуваат Комисијата.**

2.4. Надополнување на член 20 од Нацрт Законот

Член 20 од Нацрт Законот се однесува на член 52 од актуелниот закон. Предлагаме оваа одредба од Нацрт Законот да се надополни и да гласи: „Во членот 52 ставот (2) се менува и гласи: Поголем јавен интерес од ставот (1) на овој член е остварување на правото за користење на вода на повеќе корисници во рамките на ист приоритет утврден со членот 15 од овој закон и непосредна опасност по животот и здравјето на луѓето и животната средина“.

2.5. Забелешка во однос на член 22 од Нацрт Законот

Членот 22 од Нацрт Законот предвидува нов член 54-а кој се однесува на учеството на јавноста во постапката за доделување на концесија.

Ставот (2) од новопредложената одредба гласи: „Во рок од 30 дена од денот на објавувањето на физибилити студијата, органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина организира јавна расправа на која задолжително се покануваат претставници на општините, општините во Градот Скопје и Градот Скопје на чие што подрачје се доделува концесијата и претставници на здруженија на граѓани формирани за заштита и за унапредување на животната средина од подрачјето на кое се спроведува проектот“.

Архуската Конвенција и Законот за животна средина ја определуваат засегнатата јавност: „Засегната јавност е јавноста којашто, во моментот, е засегната и/или во иднина може да биде засегната или има интерес во врска со донесувањето одлука за животната средина со која е во посебен однос со одредена постапка. **Засегната јавност ги вклучува и здруженијата на граѓани формирани за заштита и за унапредување на животната средина**, како и физичко лице кое има голема веројатност да ги почувствува последиците од донесувањето на одлуката;“

Во дадената дефиниција граѓанските здруженија не се ограничуваат според местото каде се регистрирани и од оваа причина, **бараме членот 22 од Нацрт Законот да се измени и зборовите „од подрачјето на кое се спроведува проектот“ во став (2) од член 54-а да се избришат.**

2.6. Предлог за измени во член 32 од Нацрт Законот за предвидување пократки рокови за известување на Владата заради ефикасно спроведување на Водостопанската основа

Со членот 32 се предвидува: „Во членот 75 во ставот (1) се додава нова точка 1) која гласи: „1) најмалку еднаш на шест години да ја известува Владата на Република Северна Македонија за спроведувањето на водостопанската основа;““.

Предлагаме овој рок од шест години да се намали и зборот „шест“ да се замени со зборот „три“.

Во истиот член од Нацрт Законот се предлага: „Во ставот (2) се додава нова точка 1) која гласи: „1) спроведување на Водостопанска основа во рок од 6 години од нејзиното донесување;““.

Сметаме дека и овој рок треба да се намали, односно бројот „6“ да се замени со бројот „3“.

2.7. Предлог за дополнување во член 36 од Нацрт Законот

Нацрт Законот со членот 36, предвидува измена на членот 84 од актуелниот закон, при што предлага став (1) од членот 84 да гласи: „Дозволата од членот 79 став (1) на овој закон може да се изменува или да се дополнува, по службена должност, или на барање на носителот на дозволата доколку се промени:

- 1) квантитетот и/или квалитетот на водите што се испуштаат или
- 2) квантитетот и/или квалитетот на водното тело во кое се испуштаат водите, или
- 3) технолошкиот процес на работа.“

Предлагаме овој став да се измени и да гласи: „Дозволата од членот 79 став (1) на овој закон може да се изменува или да се дополнува, по службена должност, на барање на носителот на дозволата **или на барање на засегнатата јавност** доколку се промени:

- 1) квантитетот и/или квалитетот на водите што се испуштаат или
- 2) квантитетот и/или квалитетот на водното тело во кое се испуштаат водите, или
- 3) технолошкиот процес на работа.“

Ставот (5) од овој член гласи: „Барање за измена и дополнување на дозволата за испуштање од ставот (1) од овој член, може да побара органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на земјоделството, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на здравството, како и друг орган кој има надлежности кои се поврзани со квантитетот и/или квалитетот на водата што се користи, вклучувајќи ги и субјектите кои врз основа на јавно овластување вршат активности поврзани со квалитетот и/или квантитетот на водата што се користи.“

Бараме во овој став точката на крајот на реченицата да се избрише и да се дополни со зборовите „и засегнатата јавност“.

2.8. Предлог за надopolнување на член 42 од Нацрт Законот

Овој член се однесува на член 96 од актуелниот закон. Предлагаме истиот да се надополни и да гласи: „Во член 96 по став (5) се додава нов став (6) и гласи: Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина е должен Регистарот на заштитни зони да го објави на својата интернет страница и постојано да го ажурира“.

2.9. Предлог за дополнување во член 56 од Нацрт Законот

Со член 56 се предвидува нова одредба 142-б а со која во ставот (2) се предвидува: „Субјектите од ставот (1) на овој член се должни во рок од 15 дена од приемот на барањето да му достават на стручниот орган мислење“

Бараме во овој став по зборовите „Субјектите од став (1) на овој член“ да се додадат зборовите „и засегнатата јавност“.

Ставот (3) од член 142-б гласи: „Доколку субјектите од ставот (1) на овој член во рокот утврден во ставот (1) на овој член не достават мислење, се смета дека се согласиле со барањето“.

Бараме овој став да се избрише се со цел да се избегне ситуација во која недоставување на мислење во определен рок се смета дека всушност мислењето е позитивно.

2.10. Бараме член 74 од Нацрт Законот да се избрише

Со членот 74 од Нацрт Законот се предвидува: „Членот 177 се брише“.

Членот 177 од актуелниот закон обврзува задолжително прибавување на интегрирана еколошка дозвола и позитивно решение за студија за оцена на влијание врз животната средина пред да се започне со градба, односно со работа на објектите и инсталациите од членот 174 ставови (1) и (2). Сметаме дека доколку оваа одредба се избрише, се остава простор за злоупотреба од страна на инвеститорите, кои би започнале со градба, односно работа и пред прибавување на потребната документација.

Бараме член 74 од Нацрт Законот да се избрише и членот 177 од актуелниот закон да продолжи да важи.

2.11. Предлог за надopolнување на Нацрт Законот во однос на надлежноста на водостопанскиот инспектор

Бараме членот 89 од Нацрт Законот да се дополни и да гласи: „Во членот 230 ставот (1) по точка 5 се додава нова точка б) и гласи: „да изврши контрола и утврди дали настапила некоја од ситуациите поради кои се констатира престанок на дозволата за користење на вода (член 47 став (1));“

Бараме во истиот член од Нацрт Законот да се предвиди: „Во членот 230 ставот (2) по точка 8) се додава нова точка 9) и гласи: „ќе наложи на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина да констатира престанок на дозволата за користење на вода и истиот да го впише во водната книга“

2.12. Предлог за надopolнување на Нацрт Законот во однос на надлежноста на државниот инспектор за животна средина

Бараме членот 91 од Нацрт Законот да се надopolни и да гласи: „Во членот 232 став (1) по точка 2) се додава нова точка 3), која ќе гласи: „да изврши контрола и утврди дали за стратегиите, плановите и програмите за планирање и развој на управувањето со води во РМ, а особено за основните плански документи утврдени со членот 61 од овој закон и од програмата за заштита од штетно дејство на водите утврдена со членот 124 од овој закон, како и за нивните изменувања и дополнувања, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина обезбедил оценка на влијанието врз животната средина (член 67)“

Бараме во истата одредба од Нацрт Законот да се предвиди: „Во членот 232 став (2) по точка 19) се додава нова точка 20) и гласи: „ќе наложи на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина да обезбеди оценка на влијанието врз животната средина од стратегиите, плановите и програмите за планирање и развој на управувањето со води во РМ, а особено за основните плански документи утврдени со членот 61 од овој закон и од програмата за заштита од штетно дејство на водите утврдена со членот 124 од овој закон, како и за нивните изменувања и дополнувања“.

Бараме Министерството за животна средина и просторно планирање да постапи согласно член 10 од Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина и во рок од 30 дена од завршувањето на јавниот увид да достави поединечен или збирен одговор на сите пристигнати забелешки, мислења и предлози по прописот, како и да подготви извештај од консултацијата со јавноста и истиот да го објави на својата веб страница.

Со почит,
Еколошко здружение на граѓани „Фронт 21/42“